

FÜLÖP METROPOLITA

Miért bőjttel és bűnbánattal készülünk a karácsonyra?

Az utcák kirakatai mást javasolnak. Készüljünk a karácsonyra inkább vásárlással! Szerezzük be idejében az ajándékokat, az ünnepi asztal alapanyagait, az ünnepre való ruhát! Szervezzük meg jó előre az ünnepi nagytakarítást! Nem ezek volnának az értelmes előkészületi műveletek? Ehhez képest mit ad a lemondás, a böjt? Talán azt, hogy a kevesebb évés eredményezte súlycsökkenés hasznos övintézkedés az ünnepi lakomák miatti súlyosabb károsodások eleve elhárítására? Ha innen nézzük, még valami haszna is lehet a böjtnak. De miért kell a bűnbánat? Mit szomorkodjunk előre? Talán ez is valami lélektani előkészület arra, hogy a beköszönő ünnep öröme nagyobbat szójjon?

Furcsa kérdések, érdekes fölvetések ezek. Különbségük abban áll, hogy két egészen eltérő szemlélet szólal meg bennük egyszerre. Nyilvánvalóan másként készül a világ az ajándékozónban dúskáló „fenyőfaünnepre”, mint a hívő ember Krisztus Urunk jászolban való megszületésére. Mégis, hátha tanulhat egyik a másiktól. Már az is szembeötlő, hogy a világi készület hamarabb kezdődik, hosszabban tart, mint a lelki. Az advent négy hetét jóval megelőzik a karácsonyi díszek a kirakatokban, forgalmasabb utcákon. Igaz, mi is hamarabb kezdünk a magunk negyven napjával, de alig valószínű, hogy a görögkatolikus szokások társadalomra gyakorolt hatása mutatkoznék abban, hogy még adventnek híre sincs, a hangszórók és kirakatok már a karácsonyi készületet harsogják. Mit tanulhatunk tőlük? Szemléletmást jóval nagyobb bennük a buzgóság. Jézus nem röstelli fölívni a figyelmünket, hogy a világ fiai a maguk módján okosabbak a világosság fiainál.

Persze, valószínű, nem tanácsos az időben versengeni velük, s mondjuk, a nagyobb buzgóság végett megkészszerezni az adventi idő hosszát. Megvan a négy hétnek, a negyven napnak a maga bölcsessége, azon változtatni kár lenne. De nézzük a kereskedelmi karácsony hatékonyságra törekvését! Mikor van bennünk, keresztényekben akkora céltudatosság a nagyobb haszon elérése érdekében, mint amit náluk látunk? Nemde gyakran akár a böjttöt, akár az egyéb lelki törekvést csak ímmel-ám-

mal, húzódozva teljesítjük, jelentős mértékben élve az Isten irgalmával, vagy éppen visszaélve azzal? Lehet, hogy már ekkor is gondolunk a húsvét éjjelén felhangzó kiáltásra: „Böjtlők és nem böjtlők, vigadjatok ma”? Nos, milyen hasznot remélhetne a fenyőfa-kereskedő, a csillagszóró árus és társaik, ha ezzel a tétova bizonytalansággal készülének az ünnepre és az üzletre? Valószínűleg hamar meglátszana az üzleti mérlegen, hogy az idén nem volt olyan összeszedett és elszánt készület.

Nem tudom, jó hír-e, vagy sem, de pontosan ez a helyzet a lelki dolgokkal is. Amilyen a vetés, olyan az aratás. Amilyen a böjt, olyan az ünnep. Amilyen a bűnbánat, olyan a föloldozás s az abban való megkönyebbülés.

Szent XXIII. János pápáról tartják, hogy soha nem tudott senkiről sem rosszat mondani. Egyszer barátai próbára tették, s azt kérdezték: „Szentatyá, az ördögről mit mondana?” A rá jellemző rejtélyes mosollyal válaszolt: „Tanulhatnánk a buzgóságából.” Nem biztos, hogy a kereskedelmi tevékenység minden elemét át kellene vennünk, de hogy a céltudatos elszántság, az összeszedett odaadás a lelki életben is jól használható – volna –, az bizonyos.

Talán azért is feledkezünk meg erről, mert mindig, de különösen is karácsonykor jólesik furdózni az ajándékozás ingyenességében. Ez helyénvaló is. Az Isten nem kér tőlünk semmit. Nem várja el az ajándékokat, sem a sajtocskát, sem az aranyat-tömjént, de még az imádságunkat sem. Fölkínálja nekünk önmagát, önzetlenül, tiszta szeretetből.

Valóban, az a karácsony üzenete, hogy az Isten ingyen, feltételek nélkül nekünk adja önmagát. Ugyanis nem a kis Jézust ünnepeljük, nem születésnapot ülünk. A karácsonyi ajándék nem a fa alatt van, hanem a betlehemi jászolban. **Nem holmi ajándékot kapunk tőle, hanem őt magát.** S hogy erre mit válaszolunk – nos, ez a karácsony ünnepe, vagy legalábbis annak megfelelően tudjuk azt értékelni. Annál nagyobb az ünnep, minél inkább befogadom őt, a Megszületettet. Azért van szükség az előkészületi kiüresítésre, hogy minél tágasabb helye legyen szívemben a hozzám érkezőnek. A készületem mértékében válok képessé erre a

befogadásra. Ez mindent megér, megérne minden böjttöt, lemondást, önfeláldozást. Ezt tette ő is, isteni dicsőségéből tökéletes módon kiüresítette önmagát. Úgy jött közénk, mint egy a legszegényebbek közül. Ezért tudunk közelebb kerülni hozzá a magunk szegénységével. Ez az, amit nem lehet elég hamar elkezdni, nem tudjuk olyan odaadással végezni, hogy ne lehetne még azt fokozni.

Készítsünk-e karácsonyi mérleget, hogy mennyire sikerült a böjt, mire vezetett az előkészület? Egészen bizonyosan téves eredményre jutnánk. Mert az Isten mindig többet ad, sokkal többet, mint megérdemelnénk, mint amire magunkat képessé tudnánk tenni. Böjttöm, odaadásom, szeretetem már csak ezért sem lehet számító. Hiszen mindig többellettel zárul, karácsonyi többellettel, isteni többellettel. Vajon mikor jutunk el oda, hogy ezt a mindent túlszárnyaló igazságtalanságot valamelyest is megérthetnénk? Bizony, majd csak odaát. De addig ehhez a fölismeréshez böjtről böjtre, ünnepről ünnepre, karácsonyról karácsonyra hátha mégis mindig közelebb kerülünk. Júsunk közelebb az idén is ehhez az igazsághoz, amely ott fekszik a hideg betlehemi barlangban, abban a szegényes jászolban!

Az ideai karácsony is vigyen minket egy lépéssel közelebb az igazság és a szeretet Istenéhez!

- 1 *Fülöp metropolita: Miért böjttel és bűnbánattal készülünk a karácsonyra?*

LÉLEK

- 4 *Szabó-Kiss Beáta: Télen nagyon hideg van...*
 6 *Papp Szabolcs: Stratilatós (Hadvezér) Szent Tivadar nagyvértanú*
 8 *Tatai Zoltán: Szűz Mária istenanyasága*
 10 *Ivancsó Bazil: Karácsonyi rádióadás az úrból*
 12 *Fülöp metropolita: Az Eucharisztia tisztelete a magyar görögkatolikus egyházban*
 15 *Ivancsó István: A karácsonyi királyi imaórák*
 16 *Bacsóka Pál: Úrjelenés – vízkereszt ünnepe*

EMBER

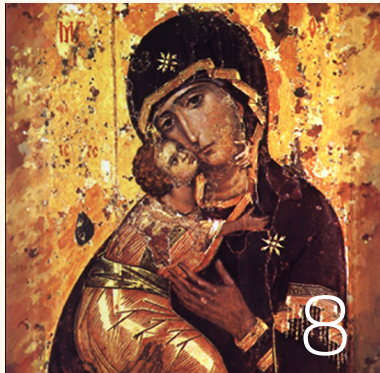
- 18 *Káplár Áron: Amerikában jártam...*
 20 *Dobos Klára: Célba suhanó magyar nyilak*
 22 *Király András: Evangelizálni a fiatalok hangján – Fülöp atya a XV. püspöki szinóduson*
 26 *Obbágy Lacus: Star Wars és a meztelen király, avagy magaslat és mélység madridi módra*
 30 *Szemán-Tóth Teodóra: Gyermek születik...*
 32 *Homolya Dániel: TEA és szertartás*
 34 *Szemán-Tóth Teodóra: Gondolatok a parokiális közösségekről*
 36 *Király András: Krisztusért vállalni a keresztet – Ötven éve tett örökfogadalmat Ágota nővér*

- 41 *Laskay Anna: Család: Egyház kicsiben*
 42 *Polyákné Tóth Nóra: Szelíd drukkerok és küzdő játékosok – Vendégségben a Turgonyi családnál*
 46 *Szabad Boglárka: Mit mesélünk karácsony közeledtével a családban?*
 48 *Kreatív ötletek gyerekeknek*
 50 *Király András: Egyéves a londoni magyar görögkatolikus misszió*
 52 *Ivancsó Bazil: Visszatérő pogányság Izlandon*

ÉRTÉK

- 54 *Földvári Katalin: A máriapócsi kegyhely gondozói: a Nagy Szent Bazil Rend (2. rész)*
 56 *Ivancsó Bazil: A Szentföld érdekességei VIII.*
 58 *Papp Nóra: Bemutatkozik a máriapócsi bazilita harmadrendi csoport*
 60 *Ivancsó Bazil: Karácsony Ausztráliában*
 62 *Legeza József: Könyvespolc mellett*
 64 *Kanyó Árpád: A szent edények (1. rész)*
 68 *Legeza Kata: Mozivászon előtt*
 70 *Kaskótó Miklós Bertold: „Aki énekel, kétszeresen imádkozik!”*
 72 *Biró István: 240 éves a makói görögkatolikus templom*
 75 *Kukta*
 76 *Ez történt... – 2018. ősz*
 78 *Terdik Szilveszter: Teodorovics Arsza (1767–1826) szerb ortodox festő és a görögkatolikusok*

MEGJELENT A

GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLÉ

KIADÁSÁBAN, A HAJDÚDOROGI FŐEGYHÁZMEGYE,
A MISKOLCI EGYHÁZMEGYE ÉS A NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE
EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL

KIADJA A SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
FELELŐS KIADÓ: DR. VÉGHSEŐ TAMÁS REKTOR

HONLAPUNK CÍME: WWW.GOROGKATOLIKUS.HU
FACEBOOK.HU/SZEMLELETMAGAZIN

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:
4400 NYÍREGYHÁZA, BETHLEN G. U. 13-19.
TEL: +36/42-597-600

TERJESZTÉSSEL ÉS MEGRENDELÉSSEL KAPCSOLATOS
INFORMÁCIÓ: KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU
TARTALOMMAL KAPCSOLATBAN:

SZEMLELET@GOROGKATOLIKUS.HU
SZÁMLASZÁM: 10702071-19204893-52300002
(SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA)

FŐSZERKESZTŐ: KIRÁLY ANDRÁS
FŐMUNKATÁRS: TÓTH TEODÓRA
FOTÓK: BAKOS ZOLTÁN, DOBOS KLÁRA,
GERNER ATTILA, KIRÁLY ANDRÁS,
SZILÁGYI ICUS, ZADUBENSZKI NORBERT,
POLYÁKNÉ TÓTH NÓRA, SZABÓ SÁNDOR,
VARGA B. BERNADETT

ÁRCLAT, TÖRDELÉS: PROJEKT-TEAM DTP STÚDIÓ
NYOMDAI MUNKÁK: IMIPRINT-NYOMDA, NYÍREGYHÁZA

ISSN: 1416-793X
A GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLÉ MEGRENDELHETŐ POSTÁN
A SZERKESZTŐSÉG CÍMÉN VAGY ELEKTRONIKUS FORMÁBAN
A KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU CÍMÉN.
RENDELÉSSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓ
A SZERKESZTŐSÉG ELÉRHETŐSÉGEIN KÉRHETŐ.

NYÍREGYHÁZA, 2018